

Składki na ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe

Składki na ubezpieczenie chorobowe:

- pracowników,
- osób wykonujących pracę nakładczą,
- członków spółdzielni,
- zleceniobiorców,
- osób wykonujących odpłatnie pracę, na podstawie skierowania do pracy, w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania,
- osób współpracujących ze zleceniobiorcami finansują w całości, tj. 2,45%, z własnych środków sami ubezpieczeni.

Składki na ubezpieczenie wypadkowe:

- pracowników,
- członków spółdzielni,
- zleceniobiorców oraz osób z nimi współpracujących,
- osób prowadzących poza rolniczą działalność oraz osób z nimi współpracujących,
- posłów i senatorów,
- stypendystów sportowych,
- pobierających stypendium słuchaczy Krajowej Szkoły Administracji Publicznej,
- skazanych lub tymczasowo aresztowanych wykonujących odpłatnie pracę na podstawie skierowania do pracy,
- bezrobotnych absolwentów pobierających stypendium,
- osób odbywających zastępcze formy służby wojskowej,

finansują w całości, tj. 1,62%, z własnych środków płatnicy składek.

Terminy rozliczania i opłacania składek

Składki na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na fundusze poza ubezpieczeniowe za dany miesiąc kalendarzowy należy naliczyć i opłacić w następujących terminach:

- do 5 dnia następnego miesiąca – jednostki budżetowe, zakłady budżetowe i gospodarstwa pomocnicze w rozumieniu art. 18 ust. 1, art. 19 ust. 1 i art. 20 ust. 1 ustawy z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. nr 155, poz. 1014 oraz 1999 nr 38, poz. 360, nr 49, poz. 485, nr 70, poz. 778 i nr 110, poz. 1256),
- do 10 dnia następnego miesiąca – osoby fizyczne opłacający składkę wyłącznie za siebie,
- do 15 dnia następnego miesiąca – pozostali płatnicy.

W podanych wyżej terminach płatnik przesyła również deklarację rozliczeniową oraz imienne raporty miesięczne. Płatnik składek opłacający składki wyłącznie za siebie przesyła tylko deklarację rozliczeniową.

Twórcy, artyści przesyłają deklaracje rozliczeniowe oraz imienne raporty miesięczne i opłacają składki za okres wykonywania działalności twórczej lub artystycznej przed dniem wydania decyzji Komisji do Spraw Zaopatrzenia Emerytalnego Twórców w terminie opłacania składek za miesiąc, w którym otrzymali decyzję.

Płatnicy składek zobowiązani są składać deklarację rozliczeniową oraz imienne raporty miesięczne za każdy miesiąc, nawet jeżeli w dokumentach nie nastąpiły żadne zmiany w stosunku do miesiąca poprzedniego i wpłaty są dokonywane w terminie i nie zmienionej wysokości.

Składki w podanych terminach opłaca się na wskazane przez Zakład rachunki bankowe.

Od 18 maja 2001 roku płatnicy składek (z wyłączeniem płatników

składek będących osobami fizycznymi, którzy nie prowadzą poza rolniczej działalnością gospodarczej w rozumieniu przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych) zobowiązani są opłacać należności z tytułu składek w formie bezgotówkowej w drodze obciążenia rachunku bankowego płatnika składek.

Dokumenty zgłoszeniowe, imienne raporty miesięczne, deklaracje rozliczeniowe i inne dokumenty niezbędne do prowadzenia kont płatników składek i kont ubezpieczonych oraz korekty tych dokumentów płatnicy zobowiązani są przekazywać poprzez teletransmisję danych w formie dokumentu elektronicznego z aktualnego programu informatycznego udostępnionego przez ZUS w terminie:

- 5 miesięcy – jeżeli rozliczają składki na ubezpieczenia społeczne lub składki na ubezpieczenie zdrowotne łącznie za co najmniej 1000 ubezpieczonych,
- 6 miesięcy – jeżeli rozliczają składki na ubezpieczenia społeczne lub składki na ubezpieczenie zdrowotne łącznie za mniej niż 1000, a co najmniej 100 ubezpieczonych,
- 7 miesięcy – jeżeli rozliczają składki na ubezpieczenia społeczne lub składki na ubezpieczenie zdrowotne łącznie za mniej niż 100, a co najmniej 21 ubezpieczonych.

Do czasu wykonania obowiązku przekazywania dokumentów poprzez teletransmisję danych, płatnicy zobowiązani są przekazywać dokumenty w formie wydruku z aktualnego programu informatycznego ZUS w terminie:

- 1 miesiąca – jeżeli rozliczają składki na ubezpieczenia społeczne lub składki na ubezpieczenie zdrowotne łącznie za co najmniej 1000 ubezpieczonych,
- 2 miesięcy – jeżeli rozliczają składki na ubezpieczenia społeczne lub składki na ubezpieczenie zdrowotne za mniej niż 1000, a co najmniej 100 ubezpieczonych,
- 3 miesiące – jeżeli rozliczają składki na ubezpieczenia społeczne lub składki na ubezpieczenie zdrowotne łącznie

za mniej niż 100, a co najmniej 21 ubezpieczonych .

Przy ustalaniu liczby ubezpieczonych bierze się pod uwagę stan na koniec miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym powstały obowiązki przekazywania dokumentów poprzez teletransmisję lub też do momentu wykonania tego obowiązku według stanu na koniec miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym powstał obowiązek przekazywania dokumentów w formie wydruku.

Płatnicy składek rozliczający składki na ubezpieczenia społeczne lub składki na ubezpieczenie zdrowotne za więcej niż 1000 osób mogą, po otrzymaniu upoważnienia od ZUS, przekazywać dokumenty poprzez nośniki elektroniczne w formie dokumentu elektronicznego z aktualnego programu informatycznego udostępnianego przez ZUS.

Płatnicy składek, którzy rozliczają składki za nie więcej niż 20 osób mogą przekazywać dokumenty w formie pisemnej według ustalonego wzoru albo w formie wydruku z aktualnego programu informatycznego udostępnionego przez ZUS.

ZUS nie przyjmuje dokumentów przekazywanych w inny sposób, co jest równoznaczne z nie przekazaniem dokumentów.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.

Ubezpieczenia na życie ze świadczeniem zmieniającym się

o ustaloną kwotę

Obecne wartości ubezpieczeń na życie o zmiennym świadczeniu wypłacanym na koniec roku śmierci zmieniającym się corocznie o ustaloną stałą kwotę równe są:

$$Z = (C + K_x \cdot C') \cdot v^{K_x+1}$$

dla ubezpieczenia na całe życie oraz:

$$Z = \begin{cases} (C + K_x \cdot C') \cdot v^{K_x+1} & \text{dla } K_x \in \{0, 1, \dots, n-1\} \\ 0 & \text{dla } K_x \in \{n, n+1, \dots\} \end{cases}$$

dla ubezpieczenia terminowego, gdzie:

c – początkowa kwota ubezpieczenia,

c – kwota o którą następuje zmiana świadczenia,

k_x – obcięty czas życia x -latka, n – czas trwania ubezpieczenia.

Wartości oczekiwane wartości obecnych tych ubezpieczeń wynoszą: • dla ubezpieczenia na całe życie:

$$E(Z) = \sum_{k=0}^{\infty} (C + k \cdot C') \cdot v^{k+1} \cdot {}_k p_x \cdot q_{x+k}$$

wyliczając ${}_k p_x$, oraz q_{x+k} z tablic trwania życia:

$$E(Z) = \frac{1}{l_x} \cdot \sum_{k=0}^{109-x} (C + k \cdot C') \cdot v^{k+1} \cdot d_{x+k}$$

gdzie $\{C' (109 - x) > -C\}$,

dla ubezpieczenia terminowego:

$$E(Z) = \sum_{k=0}^{n-1} (C + k \cdot C') \cdot v^{k+1} \cdot {}_k p_x \cdot q_{x+k}$$

korzystając z tablic trwania życia:

$$E(Z) = \frac{1}{l_x} \cdot \sum_{k=0}^r (C + k \cdot C') \cdot v^{k+1} \cdot d_{x+k}$$

Drugie momenty wartości obecnych powyższych ubezpieczeń obliczone za pomocą tablic trwania życia są równe:

dla ubezpieczenia na całe życie:

$$E(Z^2) = \frac{1}{l_x} \cdot \sum_{k=0}^{109-x} (C + k \cdot C')^2 \cdot v^{2 \cdot (k+1)} \cdot d_{x+k}$$

dla ubezpieczenia terminowego:

$$E(Z^2) = \frac{1}{l_x} \cdot \sum_{k=0}^r (C + k \cdot C')^2 \cdot v^{2 \cdot (k+1)} \cdot d_{x+k}$$

gdzie $r = \min\{n - 1, 109 - x\}$.

Wariancje wartości obecnych ubezpieczeń na życie ze świadczeniem zmieniającym się o ustaloną kwotę można otrzymać ze wzoru:

$$\text{Var}(Z) = E(Z^2) - (E(Z))^2$$

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.

Aneks

Akty prawa europejskiego w zakresie ubezpieczeń, które wymagają dalszych prac legislacyjnych, z punktu widzenia zapewnienia zgodności prawa polskiego z odpowiednimi regulacjami unijnymi.

Lp.	Akt prawa europejskiego
	<p><i>Dyrektywy drugiej generacji, których postanowienia dotyczące transgranicznego świadczenia usług (w zakresie, jaki nie został zmieniony dyrektywami trzeciej generacji), zostaną wprowadzone do prawa polskiego z chwilą wejścia Polski do Unii Europejskiej</i></p>
1.	<p>Druga Dyrektywa Rady z 22 czerwca 1988 r. w sprawie koordynacji ustaw, rozporządzeń i przepisów administracyjnych podejmowania i prowadzenia bezpośredniej działalności ubezpieczeniowej poza ubezpieczeniami na życie oraz ustalenia przepisów mających na celu skuteczną realizację wolności świadczenia usług a także zmieniająca Dyrektywę 73/239/EEC z dalszymi zmianami 388L0357/OJ L172 04.07.88 p.1 /88/357/EEC</p>
2.	<p>Dyrektywa Rady z 8 listopada 1990 r. w sprawie koordynacji ustaw, rozporządzeń i przepisów administracyjnych dotyczących podejmowania i prowadzenia bezpośredniej działalności ubezpieczeniowej na życie oraz ustalenia przepisów mających na celu skuteczną realizację wolności świadczenia usług, a także zmieniająca Dyrektywę 79/267/EEC z dalszymi zmianami 390L0619/OJ L330 29.11.90 p. 50/90/619/EEC</p>

Dyrektywy trzeciej generacji, których postanowienia dotyczące transgranicznego świadczenia usług (jednolita licencja) zostaną wprowadzone do prawa polskiego z chwilą wejścia Polski do Unii Europejskiej

3.	<p>Dyrektywa Rady z 18 czerwca 1992 r. w sprawie koordynacji ustaw, rozporządzeń i przepisów administracyjnych dotyczących podejmowania i prowadzenia bezpośrednio działalności ubezpieczeniowej poza ubezpieczeniami na życie oraz zmieniająca Dyrektywy 73/239/EEC i 88/357/EEC (trzecia dyrektywa ubezpieczeń innych niż życiowe) z dalszymi zmianami 392L0049/OJ L228 11.08.92 p.1</p>
4.	<p>Dyrektywa Rady z 10 listopada 1988 r. w sprawie koordynacji ustaw, rozporządzeń i przepisów administracyjnych dotyczących podejmowania i prowadzenia bezpośrednio działalności ubezpieczeniowej na życie oraz zmieniająca Dyrektywy 79/267/EEC i 90/619/EEC (trzecia dyrektywa ubezpieczeń na życie) z dalszymi zmianami 392L0096/OJ L360 09.12.92 p.1</p>
5.	<p>Dyrektywa parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 czerwca 1995 r. zmieniająca Dyrektywy 77/780/EEC oraz 89/646/EEC w przedmiocie instytucji kredytowych, Dyrektywy 73/267/EEC oraz 92/96/EEC w przedmiocie ubezpieczeń na życie. Dyrektywę 93/22/EEC w przedmiocie przedsiębiorstw inwestycyjnych oraz Dyrektywę 85/611/EEC w przedmiocie przedsiębiorstw inwestycyjnych oraz Dyrektywę 85/611/EEC w przedmiocie przedsiębiorstw dla wspólnego inwestowania w przenaszalne papiery wartościowe (Uctis), z założeniem przekształcenia nadzoru ostrożnościowego 395L0026/OJ L168 18/7/95 p. 7/95/26/EC</p>

6.	<p>Dyrektywa Parlamentu Europejskiego oraz Rady z dnia 27 października 1998 r. w sprawie uzupełniającego nadzoru nad zakładami ubezpieczeń w poszczególnych grupach ubezpieczeń</p> <p>398L0078/OJ L330 05.12.98, p. 1 /98/78/EC</p>
<p>Umowy, których Polska stanie się stroną, z chwilą wejścia do Unii Europejskiej</p>	
7.	<p>Decyzja Rady z dnia 20 kwietnia 1991 r. w sprawie zawarcia umowy pomiędzy Europejską Wspólnotą Gospodarczą oraz Konfederacją Szwajcarską, dotycząca ubezpieczeń bezpośrednich innych niż na życie (tekst umowy stanowi załącznik do decyzji)</p> <p>391D0370/OJ L205 p. 2, 1991/07/27 /91/370/EEC</p>
8.	<p>Dyrektywa Rady z dnia 20 kwietnia 1991 r. w sprawie wejścia w życie umowy zawartej pomiędzy Europejską Wspólnotą Gospodarczą oraz Konfederacją Szwajcarską dotycząca ubezpieczeń innych niż na życie.</p> <p>391L0371/OJ L205 27.07.91 p. 48 /91/37/EEC</p>
9.	<p>Rozporządzenie Rady z dnia 20 czerwca 1991 r. przedkładające szczegółowe postanowienia dla zastosowania art. 37, 39 oraz 40 umowy pomiędzy Europejską Wspólnotą Gospodarczą oraz konfederacją Szwajcarską dotycząca ubezpieczenia bezpośredniego innego niż ubezpieczenia na życie</p> <p>391R2155/Oj l205 27.07.91 p. 1</p>
<p>Akty prawne, których postanowienia zostaną rozszerzone na Polskę z chwilą wejścia do Unii Europejskiej</p>	
10.	<p>Pierwsza decyzja Komisji z dnia 6 lutego 1974 r. w sprawie zastosowania Dyrektywy Rady Nr 72/166/EEC z dnia 22 kwietnia 1972 r. w sprawie ujednoczenia przepisów państw członkowskich dotyczących ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych oraz egzekwowania obowiązku ubezpieczenia tej odpowiedzialności</p> <p>374D0166/OJ L087 p. 13, 1975/01/10 /74/166/EEC</p>

11.	<p>Druga Decyzja Komisji z dnia 6 lutego 1974 r. w sprawie zastosowania Dyrektywy Rady Nr 72/166/EEC z dnia 22 kwietnia 1972 r. w sprawie ujednoczenia przepisów państw członkowskich dotyczących ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych oraz egzekwowania obowiązku ubezpieczenia tej odpowiedzialności</p> <p>374D0167/OJ L087 30/3/74 p. 14 /74/167/EEC</p>
12.	<p>Trzecia Decyzja Komisji z dnia 13 grudnia 1974 r. w sprawie zastosowania Dyrektywy Rady z dnia 24 kwietnia 1972 r. w sprawie ujednoczenia przepisów państw członkowskich dotyczących ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych oraz egzekwowania obowiązku ubezpieczenia tej odpowiedzialności</p> <p>375D0023/OJ L006 p. 33, 1975/01/10 /75/23/EEC</p>
13.	<p>Czwarta Decyzja Komisji z dnia 16 maja 1986 r. w sprawie zastosowania Dyrektywy Rady Nr 72/166/EEC z dnia 24 kwietnia 1972 r. w sprawie ujednoczenia przepisów państw członkowskich dotyczących ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych oraz egzekwowania obowiązku ubezpieczenia tej odpowiedzialności</p> <p>386D0218/OJ L153 p. 52, 1986/06/07 /86/218/EEC</p>
14.	<p>Piąta decyzja Komisji z dnia 16 maja 1986 r. w sprawie zastosowania Dyrektywy Rady Nr 72/166/EEC z dnia 24 kwietnia 1972 r. w sprawie ujednoczenia przepisów państw członkowskich dotyczących ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych oraz egzekwowania obowiązku ubezpieczenia tej odpowiedzialności (jedynie teksty w języku hiszpańskim i portugalskim mają charakter tekstów autentycznych)</p> <p>386D0219/))J L153 p. 53, 1986/06/07 /86/219/EEC</p>

15.	<p>Piąta Decyzja Komisji z dnia 16 maja 1986 r. w sprawie zastosowania Dyrektywy Rady Nr 72/166/EEC z dnia 24 kwietnia 1972 r. w sprawie ujednoczenia przepisów państw członkowskich dotyczących ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych oraz egzekwowania obowiązku ubezpieczenia tej odpowiedzialności (jedynie teksty w języku hiszpańskim i portugalskim mają charakter tekstów autentycznych)</p> <p>386D0220/J L153 p. 54 /86/220/EEC</p>
16.	<p>Siódma Decyzja Komisji z dnia 16 maja 1986 r. w sprawie zastosowania Dyrektywy Rady nr 72/166/EEC z dnia 24 kwietnia 1972 r. w sprawie ujednoczenia przepisów państw członkowskich dotyczących ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych oraz egzekwowania obowiązku ubezpieczenia tej odpowiedzialności</p> <p>388D0367/OJ L181 p. 45, 1988/07/12 /88/368/EEC</p>
17.	<p>Ósma Decyzja Komisji z dnia 16 maja 1986 r. w sprawie zastosowania Dyrektywy Rady nr 72/166/EEC z dnia 24 kwietnia 1972 r. w sprawie ujednoczenia przepisów państw członkowskich dotyczących ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych oraz egzekwowania obowiązku ubezpieczenia tej odpowiedzialności (jedynie tekst w języku greckim ma charakter tekstu autentycznego)</p> <p>388D0368/OJ L181 p. 46, 1988/07/12 /88/368/EEC</p>
18.	<p>Ósma Decyzja Komisji z dnia 16 maja 1986 r. w sprawie zastosowania Dyrektywy Rady nr 72/166/EEC z dnia 24 kwietnia 1972 r. w sprawie ujednoczenia przepisów państw członkowskich dotyczących ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych oraz egzekwowania obowiązku ubezpieczenia tej odpowiedzialności (jedynie tekst w języku greckim ma charakter tekstu autentycznego)</p> <p>388D0369/OJ L181 12/7/88, p.47 /88/369/EEC</p>

19.	<p>Decyzja Komisji z dnia 30 maja 1991 r. dotycząca zastosowania Dyrektywy Rady nr 72/166/EEC z dnia 24 kwietnia 1972 r. w sprawie ujednoczenia przepisów państw członkowskich dotyczących ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych oraz egzekwowania obowiązku ubezpieczenia tej odpowiedzialności</p> <p>391D0323/J L177 05.07.91 p. 25 /91/323/EEC</p>
20.	<p>Decyzja Komisji dotycząca zastosowania Dyrektywy Rady nr 72/166/EEC z dnia 24 kwietnia 1972 r. w sprawie ujednoczenia przepisów państw członkowskich dotyczących ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych oraz egzekwowania obowiązku ubezpieczenia tej odpowiedzialności</p> <p>393D0043/OJ L016 25.01.93 p. 51 /93/43/EEC</p>
21.	<p>Decyzja Komisji w związku z zastosowaniem Dyrektywy Rady 72/166/EEC o zbliżeniu przepisów prawnych państw członkowskich w przedmiocie ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej w związku z korzystaniem z pojazdów mechanicznych i egzekwowaniem obowiązku ubezpieczenia od takiej odpowiedzialności</p> <p>397D0828/OJ L343 13.12.97 p. 25 /97/828/EC</p>

Źródło: P.Jaworski, J.Wierzbicki, Polskie prawo ubezpieczeń w przededniu integracji z UE – zakres koniecznych dostosowań. Prawo Asekuracyjne 1999 nr 2 s. 50-51.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.

Kapitał zagraniczny w sektorze ubezpieczeniowym w Polsce

Całkowita wartość kapitałów podstawowych 55 zakładów ubezpieczeń posiadających zezwolenie Ministra Finansów na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej wyniosła na koniec grudnia 1998 r. 1 643,88 mln. zł i była wyższa w porównaniu ze stanem na koniec 1997 r. nominalnie o 57,4% (wartość kapitałów akcyjnych/zakładowych 51 istniejących wówczas zakładów wyniosła 1 044,60 mln. zł). Przyrost kapitałów podstawowych w ciągu 1998 r. był o 6,2 pkt. proc. niższy niż w okresie roku 1997, kiedy w stosunku do końca 1996 r. kapitały wzrosły o 63,6%.

Stopniowo wzrasta udział kapitału zagranicznego w kapitałach podstawowych zakładów ubezpieczeń w Polsce, tj. na koniec 1995 r. wynosił on 15%, w końcu 1996 r. 18,1%, a na koniec 1997 r. 25,2%. Na koniec grudnia 1998 r. udział kapitału zagranicznego wzrósł do 32,69%. Do 2000 r. przewidywany jest wzrost udziału kapitału zagranicznego do 36-40% podstawowego kapitału sektora ubezpieczeń w Polsce.

Zwłaszcza w II. półroczu 1998 r. obserwowano bardzo intensywny wzrost wartości bezpośrednich inwestycji zagranicznych w sektorze ubezpieczeń. Liczba zakładów ubezpieczeń z przeważającym udziałem kapitału zagranicznego wzrosła do 25 (na koniec 1997 r. – 21 zakładów). Kapitał zagraniczny obecny był jeszcze w 8 zakładach, jednakże w mniejszości. Wśród akcjonariuszy zakładów ubezpieczeń pojawiło się wielu renomowanych ubezpieczycieli zagranicznych, posiadających ogromne doświadczenie w prowadzeniu działalności ubezpieczeniowej na całym świecie.

Zaangażowanie kapitału zagranicznego w poszczególnych

zakładach ubezpieczeń działu I i II przedstawiają tabele 6 i 7.

Tabela 6. Udział kapitału zagranicznego w zakładach ubezpieczeń na życie

Nazwa firmy	Kapitał podstawowy* w mln. zł	Udział kapitału zagranicznego w %	Udział w zbiorze składki
1. AGF Życie S.A.	10,0	francuski 100%	0,37
2. Allianz Życie Polska S.A.	28,0	niemiecki 100%	0,16
3. Alte Leipziger Hestia S.A.	16,0	niemiecki 51%	0,18
4. Amplico Life S.A.	11,0	amerykański 100%	9,27
5. Cardif Polska S.A.	10,0	francuski 100%	0,00
6. Cigna STU Życie S.A.	15,0	belgijski 51%	0,01
7. Commercial Union na Życie S.A.	82,5	brytyjski 90%	17,95
8. Compensa Życie S.A.	13,0	polski 100%	0,01
9. Filar Życie S.A.	3,2	polski 100%	0,03
10. Garda Life S.A.	10,0	szwedzki 74%	0,01
11. Gerling Polska na Życie S.A.	10,0	polski 100%	0,07
12. Heros Life S.A.	40,0	polski 100%	0,41

13. Inter Fortuna Życie S.A.	10,0	niemiecki 58%	0,01
14. Nationale Nederlanden Polska S.A.	26,0	holenderski 100%	6,69
15. TU PBK Życie S.A.	22,0	polski 100%	0,05
16. Petrus S.A.	14,5	włoski 57%	0,02
17. Polisa Życie	18,8	francuski 24%	0,29
18. Polonia Życie	6,3	polski 100%	0,07
19. PZU na Życie	295,0	polski 100%	63,64
20. Prudential na Życie S.A.	10,0	amerykański 100%	0,00
21. WARTA VITA	21,6	amerykański 1,6%	0,51
22. Winterthur Życie	7,5	szwajc. 45; EBOR 35; fr. 20%	0,16
23. Zurich Handlowy na Życie	15,0	szwajcarski 50%	0,02
24. TUW Rejent Life	0,9	polski 100%	0,09
łącznie	696,3	kapitał zagr. 32,53%	100

* Stan na koniec grudnia 1998 r.

Źródło: Biuletyn PUNU za 1998 r.

Podmioty zagraniczne zainwestowały w zakłady ubezpieczeń na życie w Polsce ponad 226,5 mln. zł (64,67 mln. USD), prawie o 79,7% więcej niż w roku poprzednim. Mimo znacznego nominalnego wzrostu kwoty kapitału zagranicznego jego udział w kapitale podstawowym firm działu I zmniejszył się z 34,03 w 1997 r. do 32,53% na koniec grudnia 1998 r. Spadek ten wynikał z dość szybkiego przyrostu wartości kapitałów krajowych w tym okresie (o 92,3%).

Na pierwszym miejscu w strukturze kapitału zagranicznego działu I jest kapitał brytyjski (prawie 1/3 kapitału zagranicznego tego działu). Na drugim miejscu jest kapitał niemiecki (18,5%).

Tabela 7. Udział zagranicznego kapitału w zakładach ubezpieczeń pozostałych osobowych i majątkowych

Nazwa firmy	Kapitał podstawowy* w mln. zł	Udział kapitału zagranicznego w %	Udział w zbiorze składki
1. AGF UBEZPIECZENIA S.A.	18,5	francuski 100%	0,69
2. AGROPOLISA SA	12,8	polski 100%	0,29
3. AIG POLSKA TU S.A.	5,5	amerykański 100%	0,59
4. ALLIANZ Polska S.A.	80,4	niemiecki 100%	0,48
5. CIGNA STU S.A.	20,0	belgijski 49%	0,52
6. COMMERCIAL UNION Polska Ogólnych S.A.	20,0	brytyjski 90%	0,23
7. COMPENSA	35,0	polski 100%	1,90
8. DAEWOO TU S.A.	84,5	polski 100%	1,93
9. ENERGO-ASEKURACJA S.A.	11,4	amerykański 1,7%	1,20
10. EUROPA S.A.	8,5	polski 100%	0,13
11. FILAR S.A.	38,1	niemiecki 78%	0,85
12. GERLING S.A.	4,3	niemiecki 75%	1,69
13. GWARANT S.A.	13,0	polski 100%	0,44
14. HEROS S.A.	17,5	EBOR 10; niem.16; austriacki 69%	0,66

15. HESTIA INSURANCE S.A.	75,8	niemiecki 59%, szwajc. 21%	3,83
16. INTER FORTUNA S.A.	20,0	niemiecki 89%	0,69
17. KUKE S.A.	79,8	polski 100%	0,16
18. PARTNER S.A.	11,0	szwedzki 68%	0,21
19. TU PBK S.A.	32,0	polski 100%	1,32
20. POLISA S.A.	34,9	polski 100%	4,10
21. POLONIA S.A.	40,0	polski 100%	2,69
22. PZUSA	60,4	polski 100%	58,8
23. SAMOPOMOC S.A.	13,0	polski 100%	1,33
24. WARTA S.A.	60,5	szwajc. 10; ameryk. 8%	13,18
25. WINTERTHUR S.A.	10,0	szwajc. 45; EBOR 35; franc. 20%	0,57
26. ZURICH HANDLOWY S.A.	15,0	szwajcarski 50%	0,03
27. PTR S.A.	105,2	bryt. 3,5%; EBOR 1%	1,07
28. TUW Cuprum	2,0	polski 100%	0,08
29. TUW SKOK	2,6	polski 100%	0,03
30. TUW TUW	12,9	luksemburski 62%	0,17
31. TUW Wielkopolska	2,4	polski 100%	0,09
łącznie	947,5	kapitał zagr. 32,82%	100

* Stan na koniec grudnia 1998 r.

Źródło: jak w tabeli 6.

Bezpośredni udział kapitału zagranicznego w kapitale podstawowym zakładów ubezpieczeń pozostałych osobowych i majątkowych wyniósł na dzień 31 grudnia 1998 r. 32,82% i zwiększył się w porównaniu z rokiem poprzednim o 12,4 punkty

procentowe. Wartość kapitału pochodzącego z zagranicy zaangażowanego w dziale II była równa 310,95 mln. zł (88,78 mln. USD). Najwięcej bo 18,95% kapitału podstawowego zakładów ubezpieczeń pochodziło z Niemiec, co stanowiło 57,7% kwoty kapitału zagranicznego zainwestowanego w dziale II.

Jak pokazuje przykład firmy ubezpieczeniowej Daewoo FS0, niekiedy trudno jest określić kraj pochodzenia kapitału zagranicznego. Ubezpieczyciel ten oficjalnie legitymuje się kapitałem polskim. Faktycznie akcjonariuszem posiadającym 85% akcji jest spółka Daewoo FS0 sp. z o.o.

Do 1998 r. do czterech towarzystw ubezpieczeniowych mieli wejść kapitałowo inwestorzy zagraniczni, tj. do Polisy, Gwaranta, Polonii i Energo-Asekuracji. Plany zdołała, chociaż częściowo, zrealizować Energo-Asekuracja. W listopadzie 1998 r. udziałowcem tego towarzystwa stała się duńska firma ubezpieczeniowa Tryg Baltica (obecnie 18,19% akcji na WZA). Takie zakłady jak Samopomoc, Polisa, Gwarant, Polonia nadal poszukują inwestorów.

Większość polskich zakładów ubezpieczeń ma lub chce mieć zagranicznych inwestorów strategicznych. Odwrotna tendencja występuje tylko w Warcie, która odrzuciła oferty Pohjoli i Tryg Baltiki.

Istniejące ograniczenia w dostępie zagranicznych towarzystw ubezpieczeniowych do rynku polskiego, ulegają stopniowej likwidacji ze względu na przyjęte przez Polskę zobowiązania liberalizacyjne. Likwidacja istniejących barier dostępu nastąpi w dwóch etapach. Pierwszy, który skończył się w 1998 r., miał służyć ochronie słabszych kapitałowo polskich firm przed konkurencją zagraniczną. Dlatego obowiązywały w tym okresie ograniczenia w wydawaniu licencji. Firmy zagraniczne mogły prowadzić działalność wyłącznie jako spółki afiliowane i to jeśli towarzyszy temu inwestycja kapitałowa w polski zakład ubezpieczeń. Nie zezwalało więc na prowadzenie działalności operacyjnej za pośrednictwem oddziałów zagranicznych

ubezpieczycieli. W następnym etapie – od 1999 r. do 2004 r. – działalność firm zagranicznych będzie nadal licencjonowana przez Ministerstwo Finansów, nie będzie także możliwości oferowania usług w obrocie transgranicznym.

Znowelizowana ustawa o działalności ubezpieczeniowej, która weszła w życie od 1 stycznia 1999 r., wprowadziła zasadę, iż zagraniczny kapitał ubezpieczeń może podejmować i prowadzić działalność ubezpieczeniową w Polsce jedynie za pośrednictwem głównego oddziału (który podlega wpisowi do rejestru głównych oddziałów), a nie jak dotychczas przedstawicielstwa.

Najważniejsze zmiany wprowadzone w ustawie polegają na:

- zmniejszeniu o połowę dla głównego oddziału zagranicznego ubezpieczyciela kapitału gwarancyjnego określonego dla zakładów ubezpieczeń,
- wprowadzeniu zasady, że za zobowiązania oddziałów odpowiadają firmy-matki, czyli zagraniczne centrale, dotychczas odpowiedzialność majątkowa zakładów ubezpieczeń z udziałem kapitału zagranicznego ograniczona była do wysokości ich kapitałów.

Ponadto wiele czynności związanych z działalnością firmy będą mogli wykonywać pracownicy zagranicznej centrali towarzystwa (dotychczas mogli się tym zajmować pracownicy firm zarejestrowanych w Polsce).

Zagraniczne towarzystwo ma obowiązek spełnić określone wymogi niezbędne do uzyskania zezwolenia Ministerstwa Finansów. Dotyczą one m.in.: przedstawienia statutu, informacji o członkach organu zarządzającego zagranicznym zakładem ubezpieczeń, zaświadczenie organu nadzoru państwa macierzystego o posiadaniu środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności. Ministerstwo Finansów, zanim wyda licencję oddziałowi firmy zagranicznej, będzie dokładnie analizować sytuację finansową spółki-matki, plan działalności oraz kwalifikacje kadry oddziału w Polsce. Na polskim rynku

według znowelizowanej ustawy będą mogły działać towarzystwa z tych krajów, które na zasadzie wzajemności nie stawiają przeszkód w działalności polskich ubezpieczycieli na swoich rynkach.

Ponadto zagraniczny ubezpieczyciel musi stworzyć rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe z tytułu zobowiązań, jakie mogą wynikać z umów ubezpieczenia zawartych za pośrednictwem głównego przedstawiciela w Polsce. Tak jak do końca 1998 r., zagraniczne firmy będą zmuszone – rozpoczynając działalność – złożyć kaucję, co ma zabezpieczyć przyszłe zobowiązania z tytułu sprzedaży polis. Kaucja ma wynosić połowę minimalnej wysokości kapitału gwarancyjnego i jest utrzymywana przez cały okres działalności głównego oddziału na terytorium Polski.

W przypadku ogłoszenia upadłości zagranicznego podmiotu, pierwszeństwo do zaspokojenia z masy upadłościowej będą mieć należności z tytułu umów ubezpieczenia zawartych za pośrednictwem głównego przedstawicielstwa w kraju. Przy likwidacji lub utracie zezwolenia na prowadzenie działalności przez głównego przedstawiciela – jeśli środki finansowe nie wystarczą na pokrycie wszystkich zobowiązań – Minister Finansów może wyrazić zgodę na zaspokojenie nie pokrytej części z kaucji.

Oddział zagranicznej firmy ubezpieczeniowej nie otrzyma zezwolenia na sprzedaż polis w Polsce m.in. jeśli zagrożony jest ważny interes gospodarczy państwa lub gdy firma ta nie daje rękojmi prawidłowego prowadzenia działalności ubezpieczeniowej w Polsce, m.in. nie udowodni posiadania środków finansowych gwarantujących wypłacalność. Poza tym zezwolenie nie będzie wydane, gdy plan działalności wraz z rachunkiem symulacyjnym, obejmującym funkcjonowanie głównego oddziału w Polsce, nie zapewnia trwałej zdolności zagranicznego zakładu ubezpieczeń do wykonywania zobowiązań z tytułu umów zawieranych w Polsce. Nadzór nad zagranicznymi ubezpieczycielami będzie sprawować Państwowy Urząd Nadzoru Ubezpieczeniowego (PUNU). Jednak po przystąpieniu Polski do

Unii Europejskiej nadzór przejmą, zgodnie z przepisami UE, organy nadzoru z kraju towarzystwa ubezpieczeniowego – matki.

Do konsekwencji wynikających z otwarcia polskiego rynku ubezpieczeniowego i dopływu kapitału zagranicznego można zaliczyć:

- przyspieszenie zmian rozwojowych rynku ubezpieczeń w Polsce,
- dostarczenie sektorowi ubezpieczeń nowych kapitałów,
- wystąpienie konieczności dokonania konsolidacji sektora ubezpieczeń oraz koncentracji kapitału,
- wprowadzenie nowoczesnych produktów ubezpieczeniowych, poprawę jakości usług etc.,
- wdrażanie nowoczesnych form i metod sprzedaży polis, rozwój sieci, stosowanie bardziej elastycznej polityki wobec klientów.

Zagrożenia wynikające z otwarcia polskiego rynku ubezpieczeniowego i dopływu kapitału zagranicznego dla tego sektora spowodowane są przede wszystkim tym, iż:

- część zagranicznych firm ubezpieczeniowych działających w Polsce należy do międzynarodowych holdingów finansowych funkcjonujących w skali globalnej, co oznacza możliwość transferów środków z Polski do innych krajów,
- do zagranicznych towarzystw ubezpieczeniowych przechodzą najlepsi klienci krajowi oraz podmioty zagraniczne działające w Polsce,
- może nastąpić stopniowe wypieranie z rynku ubezpieczeniowego polskich firm przez zagranicznych ubezpieczycieli, co spowoduje konieczność przechodzenia polskich zakładów ubezpieczeń do tzw. nisz rynkowych.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.

Polscy ubezpieczyciele wobec wspólnego rynku ubezpieczeniowego

Procesy liberalizacji, które dokonały się we Wspólnocie Europejskiej w obszarze usług finansowych (w tym ubezpieczeniowych) miały na celu zniesienie barier ograniczających i utrudniających swobodne przemieszczanie się osób, świadczenie usług oraz przepływ kapitału. Na terenie państw członkowskich Unii Europejskiej realizowana jest zasada swobodnego dostępu do rynku usług, co może odbywać się przez osiedlenie przedsiębiorstw na danym terytorium lub przez transgraniczne świadczenie usług.

Podstawą do urzeczywistnienia w UE wyżej wymienionych swobód, były dyrektywy: swobody osiedlania się tzw. pierwsze dyrektywy z 24 lipca 1973 r. oraz 5 marca 1979 r. a także swoboda świadczenia usług tzw. dyrektywy drugiej generacji, z 22 czerwca 1988 r. i 8 listopada 1990 r., a także w ramach dyrektyw trzeciej generacji, jednolita licencja na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej z 18 czerwca 1992 r. i 10 listopada 1992 r. (por. tabela 8).

Procesy integracyjne między krajami członkowskimi wspólnoty rozpoczęły się wiele lat wcześniej, a ich rezultatem było powstanie jednolitego rynku ubezpieczeniowego, jako jednego z ważnych segmentów jednolitego rynku finansowego.

Celem dokonujących się procesów liberalizacji rynku ubezpieczeniowego było przede wszystkim:

- zagwarantowanie wszystkim mieszkańcom Wspólnoty dostępu do możliwie najszerszej gamy wysokiej jakości produktów

ubezpieczeniowych, przy zapewnieniu ochrony prawnej i finansowej w odniesieniu do zawieranych transakcji ubezpieczeniowych,

- zapewnienie, aby ubezpieczyciel upoważniony do działania w jakimkolwiek państwie członkowskim mógł prowadzić swą działalność na obszarze całej Wspólnoty.

Istotnym przełomem na drodze do tworzenia jednolitego rynku usług ubezpieczeniowych we Wspólnocie Europejskiej było przygotowanie w połowie lat 80. przez Komisję Europejską programu tzw. Białej Księgi, którego realizacja miała służyć zakończeniu procesu tworzenia Rynku Wewnętrznego Wspólnoty. W zakresie usług finansowych, w tym ubezpieczeniowych, Biała Księga potwierdziła konieczność zapewnienia swobodnej cyrkulacji produktów finansowych poprzez oparcie się o zasadę wzajemnego uznawania.

Komisja Wspólnoty Europejskiej realizując program Białej Księgi zaproponowała wprowadzenie koordynacji środków przezorności niezbędnych dla nadzoru sprawowanego przez państwo, w którym znajduje się jego przedstawicielstwo, oddział, czy gdzie usługi były świadczone transgranicznie. Powyższa koncepcja stała się podstawą jednolitej licencji europejskiej.

Kolejnym aktem na drodze harmonizowania rynku Wspólnoty był Jednolity Akt Europejski z roku 1986 (wszedł w życie 1 lipca 1987 r.), który zobowiązał państwa członkowskie do wprowadzenia do 31 grudnia 1992 r. środków na rzecz stopniowego ustanawiania rynku wewnętrznego, na którym byłby zagwarantowany swobodny przepływ towarów, osób oraz kapitału.

Realizacji jednolitego rynku ubezpieczeń służyły wydane przez Radę Unii dyrektywy oraz orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości. Wyróżnia się trzy generalne dyrektywy dotyczące poszczególnych zagadnień wspólnego rynku, przy czym proces tworzenia jednolitego rynku przebiegał odrębnie w odniesieniu do ubezpieczeń nie na życie (*non-life insurance*) oraz ubezpieczeń

życiowych (*life insurance*). Oba działy rynku ubezpieczeniowego zostały uregulowane kolejnymi dyrektywami (por. tabela 8).

Tabela 8. Proces tworzenia jednolitego rynku ubezpieczeniowego w UE

	Ubezpieczenia*	
	nie na życie	na życie
Swoboda osiedlania się – tzw. Pierwsze Dyrektywy	24 VII 1973	5 III 1979
Swoboda świadczenia usług – tzw. Drugie Dyrektywy	22 VI 1988	8 XI 1990
Jednolita licencja – tzw. Trzecie dyrektywy	18 VI 1992	10 XI 1992

* daty wydania dyrektyw przez Radę Ministrów Wspólnoty Europejskiej

Źródło: L.Oręziak, Jednolity rynek finansowy w: L.Ciamaga i in., Unia Europejska, PWN, Warszawa 1998.

Następnym podstawowym źródłem prawa wspólnotowego w procesie ewolucji rynku usług finansowych był Traktat z Maastricht z 7 lutego 1992 r., ustanawiający Unię Europejską (wszedł w życie 1 listopada 1993 r.).

Dochodzenie Polski do członkostwa w Unii Europejskiej wymaga współpracy gospodarczej i politycznej, a przede wszystkim tworzenia ram prawnych. Następuje to na podstawie Układu Europejskiego o stowarzyszeniu Polski z Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi. Układ ten wszedł w życie z dniem 1 lutego 1994 roku. Zawiera on wiele postanowień, które mają wpływ na rynek finansowy, w tym także na sektor ubezpieczeń w Polsce. Dotyczą one np. przepływu pracowników, zakładania przedsiębiorstw oraz swobody świadczenia usług, a także płatności i przepływu kapitału.

Dotychczas osiągnięto daleko idące zbliżenie przepisów

prawnych regulujących funkcjonowanie rynku ubezpieczeniowego w Polsce ze standardami wspólnotowymi, co jest niezbędnym warunkiem integracji gospodarczej Polski z UE. Dokonano harmonizacji prawa krajowego z odpowiednimi dyrektywami wspólnotowymi przez wprowadzenie przepisów dotyczących tworzenia i działalności firm ubezpieczeniowych m.in. w zakresie:

- zaostrzenia wymogów niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej,
- zakazu prowadzenia ubezpieczeń na życie i innych przez ten sam zakład ubezpieczeniowy,
- określenia wysokości kapitału gwarancyjnego dla każdego rodzaju ubezpieczeń,
- obowiązku tworzenia rezerw technicznych,
- przestrzegania marginesu wypłacalności,
- stosowania sprawozdawczości statystycznej,
- szczegółowych zasad sporządzania bilansów zakładów ubezpieczeń.

Przykładowo ustawodawstwo polskie w dziedzinie ubezpieczeń gospodarczych jest w pełni zgodne z dyrektywami tzw. pierwszej generacji, w tym z dyrektywami dotyczącymi ubezpieczeń komunikacyjnych, np. w zakresie wysokości minimalnej sumy gwarancyjnej OC wypłacanej posiadaczom pojazdów, zasad funkcjonowania Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, obowiązku opłacania ubezpieczenia OC, a także rocznego sprawozdania i skonsolidowanych wyników, jakie muszą przedstawiać zakłady ubezpieczeń w końcu roku rozliczeniowego oraz minimalnej wysokości kapitału gwarancyjnego dla każdego rodzaju ubezpieczeń i działalności reasekuracyjnej. Ustawodawstwo polskie nie jest jeszcze dostosowane w dziale ubezpieczeń gospodarczych z dyrektywami trzeciej generacji przede wszystkim w zakresie jednolitego nadzoru i jednolitej licencji.

13 grudnia 1997 r. Rada Europy zakwalifikowała Polskę do pierwszej grupy państw rozpoczynających negocjacje o

członkostwo w Unii Europejskiej. Otwarcie procesu negocjacji w tej sprawie rozpoczęło się od przeglądu prawa polskiego pod kątem jego zgodności z prawem wspólnotowym czyli od tzw. screeningu 31 marca 1998 r. w Brukseli.

Komisja Europejska wydzieliła określone obszary screeningowe dotyczące m.in. swobody przepływu usług, przepływu kapitału unii gospodarczej i walutowej, unii celnej, kontroli finansowej i wielu innych dziedzin życia społeczno-gospodarczego.

Następny etap zliberalizowania rynku ubezpieczeniowego rozpoczął się 1 stycznia 1999 roku, zgodnie z zobowiązaniami Polski wobec OECD. Dnia 10 grudnia 1998 r. Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o działalności ubezpieczeniowej, która weszła w życie 1 stycznia 1999 r.. Nowe uregulowania dotyczą warunków podejmowania i prowadzenia działalności na terytorium Polski przez zagraniczne zakłady ubezpieczeń. Zlikwidowane zostały ograniczenia w zakładaniu przedstawicielstw firm ubezpieczeniowych oraz dotyczące prowadzenia działalności ubezpieczeniowej przez firmy z większościovym lub całkowitym kapitałem obcym.

Nowelizacja ustawy zrównuje podmioty zagraniczne z podmiotami polskimi jeśli chodzi o administracyjne wymogi co do podejmowania i prowadzenia przez firmy zagraniczne działalności ubezpieczeniowej w Polsce. Dotyczy to m.in. sposobów nabywania i obejmowania akcji zakładów ubezpieczeń w stosunku do polskich i zagranicznych podmiotów, trybu wydawania zezwoleń na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej przez spółki z udziałem kapitału zagranicznego. Zrezygnowano z regulacji prawnej zawartej w art. 40, z którego wynikało, że fundusze ubezpieczeniowe, tworzone z tytułu zawieranych na terenie RP umów ubezpieczenia oraz środki własne miały być lokowane w Polsce, bez prawa ich transferu za granicę.

Nadzór sprawowany będzie przez PUNU wobec zagranicznych

ubezpieczycieli tylko do momentu uzyskania przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej. Zgodnie z artykułem 9 ust. 1 dyrektywy 92/49/EEC z dnia 18 lipca 1992 r. – nadzór nad głównymi oddziałami zakładów ubezpieczeń państw członkowskich sprawuje państwo macierzyste tego zakładu.

Polskie prawo ubezpieczeniowe powinno być w pełni zgodne z dyrektywami unijnymi tzw. trzeciej generacji do 2004 roku. Wcześniej od 1 stycznia 2000 roku przewidywane jest wejście w życie tzw. Kodeksu Ubezpieczeniowego, nad stworzeniem którego prace trwają od 1996 roku.

Kolejny etap liberalizacji rynku ubezpieczeniowego w Polsce ma nastąpić nie później niż do końca okresu przejściowego, do 10 lat od momentu wejścia w życie Układu Europejskiego, a więc do 2004 roku.

Dalsze otwarcie rynku związane będzie z integracją systemów ubezpieczeniowych Polski i Wspólnoty Europejskiej. Zgodnie z układem stowarzyszeniowym, już w 2004 r. kończy się okres przejściowy, który stwarzał możliwości stosowania klauzul ochraniających polski rynek ubezpieczeń i ma nastąpić pełna integracja z ustawodawstwem unijnym, dotyczącym wspólnego rynku ubezpieczeniowego. Dyrektywy Unii gwarantują klientom nieskrępowany dostęp do każdej firm ubezpieczeniowej, jeśli jej główna siedziba zlokalizowana jest w państwach należących do UE. Przewidywane jest np. funkcjonowanie we Wspólnocie jednolitego systemu licencjonowania. Po 2004 r. Polska przystąpi do systemu jednolitej licencji ubezpieczeniowej. Oznacza to, że licencja wydana przez odpowiedni urząd kraju, będącego członkiem Wspólnoty i państwem macierzystym zakładu ubezpieczeń, jest ważny na całym terytorium Unii Europejskiej. Dla Polski oznaczać to m.in. będzie możliwość nieskrępowanej penetracji rynku przez firmy zagraniczne, ale także szansę rozwoju dla krajowych zakładów ubezpieczeń.

Przygotowanie do konkurencji z zagranicznymi firmami ubezpieczeniowymi dotyczyć powinno m.in.:

- prowadzenia właściwej polityki licencjonowania,
- popieranie procesów dokapitalizowania polskich zakładów ubezpieczeń,
- sprzyjanie procesom konsolidacji w sektorze ubezpieczeń a także powstawania holdingów finansowych.

Celem polityki gospodarczej wobec sektora ubezpieczeń powinno być stwarzanie warunków możliwie najlepiej sprzyjających rozwojowi i wzmocnieniu pozycji konkurencyjnej polskich zakładów ubezpieczeń.

Na ilościowy i jakościowy rozwój rynku ubezpieczeniowego w Polsce w najbliższych latach będą miały przede wszystkim wpływ:

- procesy zachodzące w gospodarce światowej,
- procesy integracji europejskiej, w tym tworzenie i rozwój wspólnego rynku ubezpieczeniowego,
- uwarunkowania rozwoju krajowego systemu finansowego i jego instrumentów,
- reforma systemu ubezpieczeń społecznych oraz ubezpieczeń zdrowotnych,
- wzrost powiązań między sektorem bankowym i ubezpieczeniowym, powstawanie holdingów finansowych.

Docelowy model polskiego rynku ubezpieczeniowego dąży do modelu ukształtowanego w Unii Europejskiej, na co mają wpływ aspiracje Polski do członkostwa w UE.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.